

ת"פ 22931/02/22 - מדינת-ישראל נגד שלמה קושלוב, מטעם הסנגוריה הציבורית

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 22931-02-22 מדינת ישראל נ' קושלוב (עציר) 13 אוקטובר 2022

בפני כבוד השופט אינאס סלאמה

מדינת-ישראל

המאשימה:

ע"י פרקליטות פלילי מחוז חיפה

- נגד -

הנאשם:

שלמה קושלוב

ע"י ב"כ עוה"ד רהב אופנהיימר

מטעם הסנגוריה הציבורית

גזר דין

1. הנאשם שלפני הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע עבירת שוד - עבירה לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

הצדדים הגיעו להסדר הטיעון בשלביו המוקדמים של ניהול ההליך המשפטי. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה בדבר העונש אשר יגזר על הנאשם.

כתב האישום המתוקן

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, שעיקרן יפורט להלן, רונן מאנשר (להלן: "**המתלונן**") עובד בחנות הנוחות "Sogood" אשר בתחנת דלק "סונול" ברחוב צה"ל 49 בעיר חדרה (להלן: "**חנות הנוחות**").

בתאריך 21.1.2022, בשעה 21:00 לערך, עת עבד המתלונן בגפו בחנות הנוחות, הגיע לשם הנאשם במטרה לבצע שוד. הנאשם נכנס אל חנות הנוחות כשלראשו כובע קפוצ'ון וכשהוא עוטה מסכת קורונה אשר כיסתה את פיו ואת אפו. הנאשם התקרב אל המתלונן אשר עמד מאחורי הדלפק, אחז בכתפו ואמר: "זה שוד, תביא את הכסף מהקופה ואל תעשה שום דבר". זאת במטרה להפחיד או להקניט את המתלונן, וכדי להשיג את הכסף ולמנוע התנגדות לגניבתו.

3. המתלונן, בפחדו מהנאשם, פתח את הקופה והרים ידיו מעלה. הנאשם נטל מהקופה שטרות ומטבעות בסך כולל של 3,980.40 ₪ (להלן: "**הכסף**"), במטרה לשלול את הכסף שלילת קבע מן הבעלים, וללא

הסכמתם. בה בעת, הנאשם איים על המתלונן באומרו: "אל תנסה לעשות כלום יש פה עוד שני אנשים ברכב, אל תעשה כלום או שהם יבואו".

4. בהמשך, הנאשם נטל 33 חפיסות סיגריות ממתקן הנמצא בסמוך לקופה, והכניסן לשקית שמסר לו המתלונן. לאחר מכן, הלך הנאשם אל עבר דלת היציאה מחנות הנוחות, אמר למתלונן: "עכשיו אתה יכול להזמין משטרה", ונמלט בריצה מהמקום בעודו מחזיק בכסף ובחפיסות הסיגריות.

תסקיר שירות המבחן

5. בהתאם להחלטת מיום 14.4.2022, נערך תסקיר שירות המבחן על אודות הנאשם. בתסקיר מיום 17.7.2022, עמד שירות המבחן על רקעו האישי והמשפחתי של הנאשם. בכלל זה צוין בתסקיר כי הנאשם רווק, בן 28 שנים, סיים 12 שנות לימוד והוא בעל תעודת בגרות חלקית. בגילאי 10-13 הנאשם הוצא בהתערבות גורמי הרווחה למסגרת חוץ בייתית. בגיל 13 חזר לבית המשפחה והשתלב במסגרות של נוער בסיכון.

הנאשם בן יחיד להוריו. אביו נפטר כשהנאשם היה בן 8 שנים. את הקשר עם אמו תאר הנאשם כמאופיין בעליות וירידות, כשמגיל 16 קיים נתק ביניהם. עוד תאר הנאשם כי אביו ובן זוגה הנוכחי של האם, ניהלו אורח חיים עברייני וריצו עונשי מאסר. בגיל 16 שנים כאמור, הנאשם עזב את בית אמו, כשהוא עובד בעבודות מזדמנות, חובר לחברה שולית והחל להסתבך עם החוק.

הנאשם שירת בצבא כשמונה חודשים בתפקיד לוחם. תאר כי בשל לחצים כלכליים בהם היה נתון, גנב נשק, נשפט וריצה עונש מאסר בכלא צבאי. עוד תאר הנאשם חוסר יציבות תעסוקתית מתמשכת על רקע אורח חייו העברייני.

6. שירות המבחן עמד על עברו הפלילי של הנאשם. בנוגע לעבירה מושא ענייננו, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום, אך לא נטל אחריות לביצוע המעשים. הנאשם ציין כי הרקע לביצוע העבירה היה מצבו הנפשי הירוד. לדבריו, הוא קיווה להיתפס על מנת לעבור שיקום בכלא. שירות המבחן התרשם מפער בין דברים אלו מפי הנאשם לבין תפיסה קורבנית ומאשימה את המתלונן אשר לא היה מספיק אסרטיבי למנוע את השוד. עוד ציין שירות המבחן, כי בדבריו, הנאשם התקשה לבטא חרטה וצער על שעשה ואף ביטא קושי לבטא חמלה כלפי המתלונן. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי הצהרות הנאשם בעת הזו הן חיצוניות וכי הנאשם בראשית הליך טיפולי ושיקומי, במסגרתו הוא לומד לקחת אחריות על מעשיו.

מדיווח גורמי הטיפול בכלא, שם שוהה הנאשם "בסטטוס של שפוט-עצור" (כפי שעוד יפורט בהמשך), עולה כי הנאשם ממלא במסירות תפקיד של תומך לעצורים השרויים במצוקה נפשית, וכי הוא משולב בטיפול פרטני וקבוצתי בתחום האלימות.

7. בהמשך התסקיר פרט שירות המבחן את גורמי הסיכון להישנות עבירות, בצד גורמי הסיכוי לשיקום, וממכלול השיקולים העריך כי קיימת בנאשם רמת סיכון גבוהה להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד.

בפרק ההמלצה, נוכח לקיחת האחריות החלקית מצד הנאשם; היעדר האמפטיה כלפי המתלונן; צמצום התייחסות הנאשם לפוגענות מעשיו, כשירות המבחן התרשם מקיומו של סיכון להישנות העבירות, לצד דיווחים על שיתוף פעולה בהליכים הטיפולים בכלא - לא בא שירות המבחן "בהמלצה טיפולית שתסייע בהפחתת הסיכון". שירות המבחן סבור, כי הנאשם צריך להמשיך את התהליך הטיפולי שהתחיל בכלא, במיוחד על רקע הצהרות הנאשם כי הוא מעוניין לשהות בכלא על מנת שלא להסתבך בעתיד, ונראה כי המשאבים העומדים לרשות הנאשם אינם מספיקים כדי לעבור תהליך טיפולי מחוץ לכתלי הכלא.

טיעוני הצדדים

8. בדיון שהתקיים לפניי ביום 20.7.2022 טענו הצדדים לעונש. בגדרי טיעוניהם הגיש כל אחד מהצדדים גם טיעונים בכתב, וכן מסמכים נוספים.

בטיעוניה עמדה המאשימה על הצורך בהטלת ענישה מרתיעה בגין ביצוע עבירות רכוש, ובכללן עבירות שוד, המהוות עבירות קלות יחסית לביצוע, שבצדן פיתוי גדול ומשמעותי בשים לב בין היתר לשלל המייד. לטענת המאשימה, הערכים המוגנים אשר נפגעים מביצוע עבירות שוד הם הגנה על הרכוש והקניין, שלמות הגוף ותחושת הביטחון. עוד עמדה המאשימה על פסיקת בית המשפט העליון בנוגע לחומרה שבעבירת השוד, וכן על החומרה היתרה במעשי שוד חנויות נוחות בשעות הלילה. בבחינת נסיבות ביצוע העבירה, הדגישה המאשימה את הנסיבות המחמירות לדידה שבמעשי הנאשם - חלקו של הנאשם בלעדי ומוחלט. הנאשם הגיע לחנות נוחות אשר הייתה מוכרת לו מאירוע פלילי קודם שביצע, וניצל את העובדה שהמתלונן שהה בגפו בחנות הנוחות בשעת לילה. כמו כן, טענה המאשימה לנזק הנפשי העלול להיגרם לאדם שמאיימים על חייו, וכן לנזק הכלכלי שנגרם כתוצאה מביצוע העבירה. המאשימה הזכירה גם את תסקיר שירות המבחן אשר לא בא בהמלצה טיפולית, ואשר העריך רמת סיכון גבוהה להישנות עבירות דומות בעתיד.

9. בהמשך טיעוניה, סקרה המאשימה מספר פסקי דין על מנת לעמוד על מדיניות הענישה הנוהגת, ובסיכומם של דברים עתרה לקביעת מתחם הנע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר בפועל. עוד עמדה המאשימה על כי הנאשם יליד שנת 1993, ולחובתו שתי הרשעות בפלילים (וכן צו מבחן שהוטל על ידי בימ"ש לנוער). ההרשעה הראשונה בגין ביצוע מספר עבירות, ולרבות עבירה של שוד בנסיבות מחמירות. ההרשעה השנייה היא משנת 2022. בהינתן הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, ובכללן כי הנאשם אינו קטין והוא הבין היטב את השלכות מעשיו, ובשים לב לעברו הפלילי, המאשימה סבורה כי יש לקבוע את העונש בחלק העליון של המתחם. עוד עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר על תנאי ארוך ומשמעותי, וכן קנס ופיצוי למתלונן. המאשימה ציינה כי בעניינו הנאשם עצור מיום 26.1.2022. אולם ביום 27.3.2022 החל הוא לרצות עונש מאסר בגין הרשעה קודמת

בדין, וכי אין לנכות את ימי המאסר בתיק האחר, מהעונש שייגזר בהליך דין.

10. הסנגור עמד על כי הפסיקה בנוגע לעבירת השוד מגוונת, וכי ניתן למצוא ענישה של חודשים ארוכים לריצוי מאחורי סורג ובריח, לצד ענישה של מאסר לריצוי בעבודות שירות במקרי שיקום - הכל בהתאם לנסיבות. הסנגור סבור כי מעשי הנאשם מצוים ברף הנמוך ביותר של עבירת השוד, "עד כדי שבנסיבות אחרות ייתכן והמאשימה הייתה בוחרת להגיש כתב אישום המייחס לנאשם עבירה של דרישת נכס באימים" (ההדגשות במקור). בעניין זה הדגיש הסנגור, כי המעשה בוצע ללא שימוש בנשק חם או קר, או בחפץ הנחזה להיות נשק, ובלא שהמעשה לווה באלימות פיזית מצד הנאשם. מדובר בעבירה שבוצעה ללא כל תחכום או תכנון מוקדם, על ידי הנאשם, כמבצע בודד, ומתוך מצוקה. עוד טען הסנגור כי לא נגרם נזק פיזי למתלונן, ולא נגרם נזק לחנות הנוחות ולמוצרים המצויים בה. גם הנזק הכספי אינו מן הגבוהים.

בגדרי טיעוניו, אף הסנגור הפנה לשורה של פסקי דין ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת, ונטען כי בענייננו מתחם העונש נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל. בטיעוניו בעל פה, הדגיש הסנגור כי המתחם לו עותרת המאשימה מופרז, ואף לא נתמך בפסיקה שהוגשה על ידה.

11. בבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה הסנגור לנסיבות חייו של הנאשם, כפי העולה מתסקיר שירות המבחן. נטען כי הגם שבתסקיר לא נכללה המלצה טיפולית של שירות המבחן, עולה הימנו כי הנאשם מצוי בראשית הליך טיפולי בין כתלי הכלא, לומד לקחת אחריות ולבטא מודעות לקשייו. מכאן שקיים סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם. עוד הדגיש הסנגור את גילו הצעיר באופן יחסי של הנאשם ואת היותו ללא תמיכה משפחתית. בנוסף, נטען כי הנאשם מצוי זה כחצי שנה בתנאים של עצור. מדובר אף במי שהודה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות על מעשיו והביא לחיסכון רב בזמן שיפוטי. בשים לב לשיקולים אלו ועוד, מבקש הסנגור כי עונשו של הנאשם ייקבע באמצע המתחם לו עתר. בכל הנוגע לניכוי הימים בהם היה הנאשם בתנאים של "שפוט-עצור", הסנגור הגיש טיעון בכתב (טנ/3), הפנה לפסיקה ועתר לניכוי חלק משמעותי מתקופה זו.

12. בדיון שהתקיים לפניי, הנאשם ביקש לומר כי הוא "מצטער, אני באמת מביע חרטה. אני בן 28, אני לא צדיק, מגיע לי לשבת בבית סוהר, אני יודע שעשיתי מעשה חמור, אני רק מבקש הזדמנות לא לקבור אותי במאסר ממושך, שיהיה לי את ההזדמנות לצאת להשתקם ולהיות אזרח מן המניין". עוד עמד הנאשם על כי החליט הוא לעשות שינוי בחייו, וכי הוא תומך בטעוני פיקוח. בסוף דבריו, ביקש הוא רחמים.

דין והכרעה

13. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של

הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש שיוטל עליו ומידתו.

בעת קביעת מתחם עונש הולם למעשה עבירה שביצע נאשם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט יכול לחרוג ממתחם העונש הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור.

מתחם העונש ההולם

14. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, יש לעמוד תחילה על הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מהעבירה שביצע הנאשם, ועל מידת הפגיעה בהם.

מעשיו של הנאשם גרמו לפגיעה בשורה של ערכים חברתיים, בראשם הגנה על ביטחון הציבור ושלומו, ובפרט על שלומם של עובדי הלילה; אלו אשר פועלים לרווחת האוכלוסיה ומעניקים שירות גם בשעות המאוחרות של היממה. בדרך הילוכו, ערער הנאשם את תחושת הביטחון האישי השוררת בציבור וגרם הוא לפגיעה גם בערך החברתי של הגנה על הקניין. הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים כולם, אינה מבוטלת. אמנם השוד לא בוצע בצוותא או באמצעות נשק חם או קר, והאירוע גם לא לווה באלימות פיזית ישירה כלפי המתלונן. ואולם, שוד כשלעצמו הוא מעשה בעל חומרה מרובה, ואין להסכין כי מעשים כגון דא יארעו בחברה, כדרך להשגת "כסף קל". זאת ועוד, אירוע שוד, אפילו יהא הוא מתוכנן לפרטי פרטים, ניתן לדעת את תחילתו, אך סופו אינו ידוע מראש. זאת מחמת שמעורבים בו אנשים נוספים - הקורבן ולעיתים אף עוברי אורח. נקל לתאר סיומת אחרת לאירוע מושא ענייננו, במידה והמתלונן לא היה נענה להפצרותיו של הנאשם והיה מתנגד למעשים.

15. בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרת עבירת השוד, אף מקום בו ביצועה אינו מלווה באלימות פיזית. ראו על כך ע"פ 7537/16 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (30.1.2017):

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת השוד - אף במצבים בהם זו נעשית ללא אלימות פיזית ומבלי שהנאשם אוזח בפועל בנשק חם או קר - וקבע כי יש בה לפגוע בביטחונו האישי של קורבן העבירה, כמו גם בסדר הציבורי ובתחושת הביטחון של הציבור כולו...".

עוד, ובנוגע לחומרה היתרה הגלומה בעבירת שוד המבוצעת כלפי "עובדי הלילה", כבענייננו, וכן על העונש

הראוי וההולם כי יושת על מבצע עבירת השוד, בדמות מאסר מאחורי סורג וברח, ראו ע"פ 475/20 סורני נ' **מדינת ישראל**, פסקה 9 (13.7.2022) (להלן: "**עניין סורני**");

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרת עבירת השוד אשר מערערת את תחושת הביטחון הציבורית, ופוגעת בקניינם, ולעיתים אף בגופם, של אנשים תמימים אשר נקרו מבלי משים בדרכו של השודד (ע"פ 1222/22 **מדינת ישראל נ' נאצר**, פסקה 11 (23.6.2022)). בשל חומרה זו, מדיניות הענישה הנוהגת היא לגזור עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברח בעבירה זו, אף במקרים בהם לא נגרמה פגיעה פיזית משמעותית לקרבן העבירה (ע"פ 1167/21 **חוג'יראת נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (31.5.2021)).

...

בפרט, מעשי שוד הנעשים כלפי "עובדי לילה" נושאים חומרה יתרה, וישנה חשיבות להגברת ההגנה על עובדים אלה נוכח החשיבות שבעבודתם והחשיפה הפוטנציאלית שלהם לעבירות מעין אלו (ע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל**, פסקה 9 (9.3.2017))

16. מעשי השוד שונים זה מזה, ובהתאם מנעד הענישה בצידם רחב. ראו בעניין זה דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין בע"פ 4841/13 **ספי נ' מדינת ישראל**, פסקה יא (6.2.2014), כדלקמן:

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת 'תג העונש' לעבירה זו - אין זה דין של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דין של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דין של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זה דין של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דין של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות".

בכגון דא, "מידת הפגיעה בערכים החברתיים, וכך גם מדיניות הענישה הנוהגת, תלויים, אפוא, בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד וחומרתו. מכאן **החשיבות היתרה** בבחינת כל מעשה שוד ושוד לגופו..." (ע"פ 772/13 **יחיא נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (29.6.2014)).

17. לאחר שאמרתי זאת, אסקור להלן מספר פסקי דין, המבטאים את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש להקיש לענייננו, ואשר בין היתר על יסודה ייקבע מתחם העונש ההולם במקרה דכאן. סקירה זו תכלול גם חלק מפסקי הדין אליהם הפנו הצדדים בטיעוניהם לעונש.

עניין סורני - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום

מתוקן אשר מנה שני אישומים. האישום הראשון עניינו שוד שבוצע בחנות נוחות בתחנת דלק. המערער אשר חבש כובע קפוצ'ון ועטה על פניו צעיף, דרש מהמוכר "את כל הכסף", בעודו אוחז באקדח "צעצוע". המערער נטל סך של 7,200 ₪ ונמלט מהמקום. האישום השני, עניינו בעבירות של איומים וניסיון גניבה. מספר ימים לאחר האירוע הראשון, המערער הגיע בשנית אל תחנת הדלק ומשהתקרב הוא אל חנות הנוחות המוכר זיהה אותו והתקשר למשטרה. המערער איים עליו באומרו "שתוק או שאני שולף", ולבסוף נמלט לאחר שששמע את צעקות המוכר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש אחד לשני האישומים הנע בין 16 ל- 46 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער 19 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ע"פ 2228/20 **אטרש נ' מדינת ישראל** (24.6.2020) - פסיקה אליה הפנתה המאשימה. המערער הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירה של שוד אשר בוצעה בחנות נוחות בתחנת דלק בצוותא על ידי המערער ושני חבריו. נלקחו קופת ברזל ובה כ- 3,534 ₪, וכן 288 חפירות סיגריות בשווי של כ- 7,297 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 20 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 20 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלוות. הערעור נדחה.

ע"פ 9079/16 **מיארה נ' מדינת ישראל** (9.3.2017) - המערער הורשע על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירת שוד. על פי המתואר, המערער הגיע אל חנות נוחות שבתחנת דלק, כשהוא מצויד בתיק שחור ובו אקדח צעצוע. המערער הראה למתלונן את אקדח הצעצוע, ובהמשך הורה לו למסור לידיו את מכשיר הטלפון הנייד שברשותו. משהמתלונן סרב, המערער נטל את הטלפון הנייד באומרו כי הוא עושה כן על מנת שהמתלונן לא יזעיק עזרה. לאחר שהמערער נוכח כי בקופה יש מטבעות בלבד, הוא דרש מהמתלונן לתת לו שטרות כסף מכיסו. המתלונן נתן למערער 1,400 ₪, ובהמשך המערער נמלט מהמקום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 20 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ע"פ 1702/16 **מדינת ישראל נ' שושני** (17.5.2016) - פסיקה אליה הפנתה המאשימה. המשיב הורשע על יסוד הודאתו בעבירת ניסיון שוד. המשיב נכנס אל סניף דואר, כשהוא לבוש מעיל, כובע צמר ומשקפי שמש שכיסו את מרבית פניו. הוא ניגש לדלפק והעביר לפקידה פתק ובו רשום "לכספרית ! ! ! זה שוד מיד למסור את כול הכסף שבדלפק אני חמוש באקדח ולא יהסס לפרק לך את המוח מול הלקוחות...". הפקידה לחצה על לחצן המצוקה, ועובדי המקום עיכבו את המשיב עד להגעת המשטרה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר, וגזר על המשיב עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, הפעלת עונש מאסר מותנה בן 12 חודשים באופן מצטבר, וכן מאסר על תנאי. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, והורה כי לעונש המאסר בפועל יתווספו 12 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 452/14 **דבוש נ' מדינת ישראל** (3.4.2014) - פסיקה אליה הפנתה ההגנה. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת השוד שיוחסה לו בכתב אישום מתוקן. על פי המתואר, המערער הבחין באופנוע גנוב והחליט להשתמש בו לשם שוד תחנת דלק. הוא הצטייד בביגוד חלופי, קסדה ואקדח צעצוע, הגיע אל תחנת הדלק,

הצמיד את אקדח הצעצוע לראשו של המתדלק ואמר "זה שוד תוציא את כל הכסף שיש לך". המתדלק נתן לו את נרתיקו, בו היה בין היתר כסף מזומן, וכן את מכשיר הטלפון הנייד שלו. בהוראת המערער, המתדלק פתח את משרד התחנה, והוציא משם סכום כסף. סך הכל נמסר למערער סך של כ- 1,500 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, אך משיקולי שיקום חרג בית המשפט מהמתחם והשית על המערער צו מבחן למשך שנה, 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, וכן פיצוי למתלונן. הערעור נדחה.

ע"פ 7655/12 פייסל נ' **מדינת ישראל** (4.4.2013) - פסיקה אליה הפנתה ההגנה. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת שוד. על פי המתואר שם, בין המערער ושניים נוספים שהיו עמו לבין המתלונן התעורר ויכוח. בהמשך, השלושה תקפו את המתלונן אשר נפל ארצה, ונטלו ממנו מכשיר טלפון נייד וכ- 500 ₪. בית המשפט המחוזי העמיד את טווח הענישה על 4 עד 6 שנות מאסר בפועל, והשית על המערער 30 חודשי מאסר בפועל ופיצוי למתלונן. בית המשפט העליון ציין כי עיון בפסיקה מעלה שמתחם הענישה הראוי לעבירות שוד שבוצעו בנסיבות דומות עומד על תקופה של 6 חודשי מאסר ועד שנתיים מאסר, והעמיד את עונשו של המערער על 20 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (מחוזי חיפה) 56193-05-21 **מדינת ישראל נ' פלוני** (12.1.2022) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע עבירת שוד בסניף בנק, באמצעות פתק שנמסר לפקידת הבנק ובו נכתב "תנועה אחד לא במקום הורג אותך והורג את עצמי אין לי מה להפסיד כסף ומהר". בגזר הדין של הח"מ נקבע מתחם הנע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, ונגזר עונש של 19 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי מרכז) 21967-03-20 **מדינת ישראל נ' קאשי** (27.10.2020) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע עבירות של שוד והפרת הוראה חוקית. בכל הנוגע לעבירת השוד, על פי המתואר, הנאשם נכנס לחנות נוחות בתחנת דלק כשהוא חבוש בקפוצ'ון ובידו חפץ חד. הנאשם איים על המוכרת באמצעות החפץ החד, הורה לה להביא את הכסף שבקופה, לקח סך של כ- 1,500 ₪ ונמלט. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים במצטבר, וכן עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 20288-10-19 **מדינת ישראל נ' גובניקו** (28.1.2020) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בביצוע עבירת שוד. על פי המתואר, הנאשם נכנס אל חנות בתחנת דלק כשבידו כובע מסכה ומתחת לבגדיו אקדח צעצוע. לאחר שהתרוקנה החנות מקונים, שלף הנאשם את אקדח הצעצוע, דרך אותו, כיוון אל עבר המוכרת ואמר לה "תביאי את הכסף, אני יורה". המוכרת נמלטה והנאשם לקח את הקופה כשבתוכה כסף בסך של 3,136 ₪. הנאשם יצא מהחנות ובהמשך השליך את הקופה לאחר שגנב ממנה סך של 442 ₪. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

18. בכל הנוגע **לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, יש ליתן את הדעת לעובדות כתב האישום המתוקן, מהן עולה כי אירוע השוד לא היה גחמה רגעית, אלא הנאשם הגיע אל חנות הנוחות במטרה לבצע שוד

כשלאראשו כובע קפוצ'ון ועל פניו מסיכת קורונה. עם זאת, דומני כי המאורע לא לווה בתכנון מעמיק, וודאי לא בתחכום. בל נשכח אף שהנאשם לא הצטייד מבעוד מועד בשק או בתיק לאסוף את שלליו, וכאשר על מנת לאחסן את קופסאות הסיגריות שנטל מחנות הנוחות, השתמש הוא בשקית שקיבל לידי ממתלון.

עוד, ולחומרה, יש להביא בחשבון כי אירוע השוד בוצע לאחר רדת הליל, כשהמתלון היה בגפו בחנות. במהלך השוד, הנאשם אף אמר למתלון כי יש שניים נוספים ברכב וכי "אל תעשה כלום או שהם יבואו". נקל לשער את הפחד והאימה אשר אחזו במתלון לאורך האירוע כולו; אירוע אשר עלול אף להותיר משקעים ארוכי טווח. יש ליתן הדעת גם לפוטנציאל הסיכון לפגיעה בגוף שעה שמבוצע אירוע שוד - פוטנציאל אשר עלול היה להתממש מקום בו המתלון היה מתנגד באופן פעיל למעשי הנאשם, או במקרה בו לחנות הנוחות היה נכנס לקוח בעת ביצוע מעשה השוד.

בצד כל אלו, יש להביא בחשבון כי בהיעדר קיומו של נשק או כלי הנחזה להיות כזה, פוטנציאל הסיכון לפגיעה בגוף פוחת, ומכל מקום פוטנציאל זה לא התממש בסופו של דבר. עובדה נוספת שיש בה להוות נסיבה של ממש בעת קביעת המתחם, היא כי במהלך אירוע השוד, לא נקט הנאשם אלימות פיזית ישירה כלפי המתלון.

19. על רקע נסיבות ביצוע העבירה, הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, כמו גם מדיניות הענישה הנהוגה, סבורני כי מתחם העונש ההולם את עבירת השוד שביצע הנאשם נע בין **12 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל**, לצד עונשים נלווים.

20. בענייננו, לא מצאתי כי מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם לחומרה או לקולא. שיקול ההגנה על שלום הציבור, הגם שמתקיים מעצם הערך המוגן שנפגע, אינו מצדיק חריגה מהמתחם. שיקול השיקום, בשים לב לנסיבות, אינו מתקיים ואינו מצדיק גם הוא סטייה מהמתחם.

משנקבע מתחם העונש ההולם, ומשלא מצאתי מקום לחרוג מגבולותיו, אעבור אפוא לקבוע את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם.

העונש המתאים לנאשם

21. בעת קביעת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב **בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40א לחוק.

משקל נכבד בהקשר זה יש ליתן להודאת הנאשם; הודאה אשר ניתנה בשלביו הראשונים והמוקדמים

של ניהול ההליך, עוד טרם החל שלב שמיעת הראיות, ואשר הביאה לחיסכון בזמן שיפוטי רב וייתרה את הצורך לשמוע את העדויות השונות, לרבות זו של המתלונן. עוד יש להביא בחשבון את הצער והחרטה שהנאשם הביע בדיון לפני, וכן את דבריו כי "אני יודע שעשיתי מעשה חמור". זאת הגם שלא נעלם מעיני האמור בתסקיר, לפיו הנאשם לקח אחריות חלקית על מעשיו האלימים. עוד, ולקולא, יש להביא בחשבון את נסיבות חייו הקשות של הנאשם כפי העולה מן התסקיר, כמפורט דלעיל.

בצד אלו, עומדות לחובת הנאשם הרשעותיו הקודמות בפלילים. עיון בגיליון הרישום הפלילי של הנאשם (טמ/2) מעלה, כי כבגיר, וחרף גילו הצעיר באופן יחסי של הנאשם (28 שנים לערך בעת ביצוע העבירה מושא עניינו - עובדה אשר כשלעצמה יכולה לפעול לקולא), עומדות לחובתו שתי הרשעות בפלילים. ההרשעה הראשונה היא משנת 2015 בגין ביצוע שורה של עבירות, לרבות עבירות שוד, ובהן שוד בנסיבות מחמירות. המאשימה אף הדגישה, והסנגור לא חלק על כך, כי אחת מעבירות השוד שם בוצעה בחנות הנוחות שבעניינו, היינו כי הנאשם חזר לשדוד את אותה חנות הנוחות. בגין הרשעה זו נדון הנאשם לתקופת מאסר ארוכה בת שלוש שנים ושישה חודשים. ההרשעה השנייה ארעה לא מכבר, במרץ 2022, בגין איומים והיזק לרכוש במזיד. על פי גזר הדין באותה הפרשה (טנ/4) (להלן: "**הפרשה האחרת**"), הוטלו על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל (עונש זה כולל הפעלת מאסר מותנה).

22. אם עסקינן בעברו הפלילי של הנאשם, הרי שגזר הדין שניתן בפרשה האחרת, הוא מיום 27.3.2022. במועד זה הנאשם כבר היה נתון במעצר בגין העבירה מושא עניינו (בגינה נעצר הוא ביום 26.1.2022). הדבר הוליד מחלוקת נוספת בין הצדדים, והיא ניכוי ימי המעצר. המאשימה מבקשת כי ימי מאסרו אותם ריצה הנאשם בגין מעשיו בפרשה האחרת לא ינוכו מעונשו כאן. הסנגור הגיש בעניין זה טיעון בכתב (טנ/3), ובעיקרו של דבר הפנה הוא לפסיקה, במסגרתה נוכו באופן חלקי ימי המעצר במקרים כגון דא. בהתאם, עתר הסנגור כי ינוכה חלק משמעותי מהתקופה.

אכן, כטענת הסנגור, לא אחת ניכו בתי המשפט את תקופת המעצר באופן חלקי, שעה שזו חפפה לתקופת מאסר אשר הושתה בעניין אחר. ראו על כך ע"פ 1094/17 **מסיקה נ' מדינת ישראל** (30.1.2018), כדלקמן:

"בעניינו, השאלה מתעוררת לגבי תקופה שבה שהה הנאשם במעצר במקביל לריצוי עונש מאסר אחר. במקרים כאלה, חירותו של הנאשם לא נשללה בגין המעצר, ולכן לכאורה אין מקום לניכוי תקופת המעצר. למרות זאת, מכיוון שתנאי הכליאה של עציר הם קשים יותר מתנאי מאסר, ניתן למצוא בפסיקה מקרים שבהם בית המשפט ניכה - באופן חלקי - תקופת מעצר-מאסר מתוך תקופת המאסר שנגזרה על הנאשם (ע"פ 2562/16 **עמר נ' מדינת ישראל**, בפסקה 14 (27.3.2017); ע"פ 9277/11 **גבאלי נ' מדינת ישראל**, בפסקה 16 (27.12.2012)). לצד זאת ניתן להציג גם דוגמאות הפוכות (ע"פ 2453/15 **חיימוב נ' מדינת ישראל**, בפסקה 27 (11.12.2016))."

בענייננו, במהלך תקופת המעצר בגין עבירת השוד אשר יוחסה לנאשם בפרשה דכאן, החלה להימנות תקופת המאסר בת ששת החודשים שנגזרה עליו בפרשה האחרת. תקופת מאסר זו אף נסתיימה במלואה טרם ניתן גזר דין זה. אין מחלוקת בין הצדדים כי את תקופת המעצר אשר לא חפפה לתקופת המאסר (לפני שזו האחרונה החל ולאחריה), יש לנכות. בכל הנוגע לתקופת החפיפה, ומחמת תנאי הכליאה של עציר, מצאתי להורות על **ניכוי של 75 ימים**.

23. אם כן, בשקלול הנתונים לחומרה ולקולא, אני סבור כאמור כי יש לחרוג ממתחם העונש ההולם. בהינתן מכלול השיקולים, דומני כי יש למקם את עונש מאסרו בפועל של הנאשם קרוב למחצית המתחם. זאת לצד השתת ענישה משמעותית צופה פני עתיד, ופיצוי למתלונן.

בדרך זו, הכוללת הן מאסר ממושך מאחורי סורג וברית, הן מאסרים מותנים והן ענישה בעלת ביטוי כלכלי, יוגשם עיקרון ההלימה ואף תושג הרתעת הרבים. ענישה זו תביא גם להרתעת הנאשם, ובכך כולי תקווה, כי תפחת רמת הסיכון הגבוהה להישנות ביצוע עבירות דומות על ידי הנאשם בעתיד, עליה עמד שירות המבחן בתסקיר. הכל תוך שיתאפשר לנאשם אשר גילו צעיר לשוב אל דרך הישר, לאחר ריצוי עונש מאסר משמעותי של חודשים רבים, ובתקווה כי במהלך ריצוי העונש יתמיד הנאשם בהליכים הטיפולים בהם כבר החל הוא במסגרת הכלא.

סוף דבר

24. על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- **עשרים ושלושה (23) חודשי מאסר בפועל.**

מעונש מאסר זה ינוכו ימי המעצר קודם החלה להימנות תקופת המאסר בפרשה האחרת, ולאחריה, וכן 75 ימים נוספים.

- **שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.**

- **ששה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.**

- **פיצוי למתלונן בסך של 2,000 ₪ אשר ישולם תוך 90 ימים מהיום.**

נוכח קשייו הכלכליים המתוארים בתסקיר, לא מצאתי להשית על הנאשם ענישה נוספת בעלת ביטוי כלכלי, בדמות קנס.

אשר לאופן תשלום הפיצוי, החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועד שנקבע לעיל. ניתן יהיה לשלם את הפיצוי כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
- **מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000.**
- **במזומן בכל סניף של בנק הדואר** - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, י"א תשרי תשפ"ג, 06 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.